

2020-11-13

Utbildningsdepartementet
103 33 Stockholm
Referens: Dnr U2020/04134/GV

Epost: u.remissvar@regeringskansliet.se

Sveriges Vägledarförenings (SVF) yttrande över promemorian: Idrottsutbildningar i gymnasie- och gymnasiesärskolan (U2020/04134/GV)

Sveriges vägledarförening (SVF) verkar för att stärka och utveckla studie- och yrkesvägledningen och för att arbetet skall präglas av professionalitet och god etik.

Sammanfattning

Utbildningsdepartementet har genomfört en översyn av riksidrottsgymnasier och nationellt godkända idrottsutbildningar. Syftet har varit att elitidrottande ungdomar ska kunna kombinera en gymnasialutbildning med en elitsatsning.

Sveriges Vägledarförening tycker att syftet med utredningen är bra, men ser farhågor med förslaget som redovisas nedan.

Synpunkter på förslaget

SVF anser att det är viktigt att ungdomar inom gymnasiet och gymnasiesärskolan ska kunna kombinera idrott och studier.

SVF anser dock att det kan finnas problem om ungdomar inte når upp till elitnivå vid en viss ålder och dessa exkluderas möjlighet att delta i elitidrottsatsningen. Möjligheten att delta idrottsverksamhet i samband med andra utbildningar är avhängigt till att kommunerna ger möjlighet till idrott i andra former. SVF känner en oro i att bredden vid idrottsutövande minskas och färre elever får möjlighet att delta i idrott inom skolans ram.

Bedömningen av ungdomar som uppnår elitnivå, eller får möjlighet till elitsatsning kan variera, enl förslaget ska *"den som anses ha bäst förutsättningar för utbildningen inom respektive kön prioriteras vid urvalet till utbildningen"* (utdrag ur sammanfattning av förslaget, sid 6). Barn- och ungdomar utvecklas olika, och gör så i olika idrotter/sporter, och det kan därmed vara svårt att kunna bedöma en ungdoms möjlighet att vara/nå elitnivå vid ung ålder.

Likvärdighet i idrottsutövning och möjligheten till detta behöver uppmärksammas. I förslaget så föreslås att elever eller elevers vårdnadshavare ska bekosta den individuella utrustningen som krävs för att utöva elitidrotten. I förslaget öppnar man för att individuella lösningar kan ske (undantag), men detta är ändå en likvärdighetsfråga att reflektera över. Möjligheten att delta i elitidrott kan gynna resursstarka grupper, medan de som har svårt ekonomiskt att klara

2020-11-13

kraven inte får möjlighet till elitsatsningen. Möjligheten till satsning på idrott kan ha haft betydelse redan innan uttagning till elitidrottsutbildning, eftersom ekonomi kan påverka möjligheten till satsning för individen/eleven.

SVF anser också att om ungdomar får möjlighet till idrottsutövande på skolan, inom elitsatsning, så måste möjligheten finnas för att justera och förlänga utbildningen så att ungdomen får en rimlig arbetssituation inom både skola och idrott.

SVF oroas för att ungdomar som vill idrotta och men ännu inte har utvecklats ”färdigt” inte får chansen att idrotta på det sätt som de skulle önska. Uttagning och konkurrens kan skapa onödigt stress hos ungdomar. Denna stress finns redan nu, men möjligheten till att delta i Lokal Idrotts Utbildning (LiU) kan ändå ses som en möjlighet.

Kommunernas möjligheter att anordna idrott inom kurserna Specialisering 1 och 2, för andra elever än de som får utbildning inom sin elitsatsning, kan se och ser olika ut utifrån bl a kommunernas ekonomi, samt möjligheten och önskan att satsa på idrottsmöjligheter kopplat till skolan.

SVF oroas för att breddidrotten, den idrott som vi människor i allmänhet mår bra av, inte kommer att kunna genomföras för ungdomar inom gymnasieskolan eller gymnasiesärskolan utifrån ovanstående synpunkter.

Sammanfattning Sveriges Vägledarförenings synpunkter:

- Utifrån att barn- och ungdomar utvecklas olika så blir elitsatsningsbedömningen svår och därmed kan det bli en osäkerhet vid antagning till elitsatsningsutbildningar.
- Likvärdighet och möjlighet till idrottsutövande inom utbildning måste tas särskild hänsyn till.
- Om ungdomar får möjlighet till idrottsutövande inom elitsatsning, så måste möjligheten finnas för att justera och förlänga utbildningen så att ungdomen får en rimlig arbetssituation inom både skola och idrott.
- Möjligheterna för fler ungdomar att få ta del av idrottsutbildning (som inte är elitsatsning), kan ev minskas/vara svårt utifrån kommunernas utifrån kommunernas ekonomi.
- Breddidrotten och möjlighet till idrott kan försvåras om det inte kan garanteras att idrottsutbildningar på alla nivåer kan ges möjlighet inom gymnasieutbildning och gymnasiesärutbildning.

För Sveriges vägledarförening

Katarina Petersson
Ledamot Sveriges Vägledarförening